1. Aşağıdakilerin hangisi Codex Cumanicus'un diline en yakın olan çağdaş Türk lehçesidir?

A) Karayimce B) Gagavuzca
C) Salarca D) Halaççа
E) Uygurca

2. I. Yesunke Taşı
II. Çuçen dili
III. Nihon Şoki

Yukarıdaki numaralandırılmış kavramlar sırasıyla Ural-Altay dillerinden hangilerine aittir?

A) Korece-Japonca-Moğolca
B) Tunguzca-Moğolca-Korece
C) Korece-Tunguzca-Moğolca
D) Japonca-Moğolca-Korece
E) Moğolca-Tunguzca-Japonca

3. Aşağıdakilerden hangisi Türkçenin batı kolunda yer almaz?

A) Azerbaycan Türkçesi
B) Çağatay Türkçesi
C) Horasan Türkçesi
D) Türkiye Türkçesi
E) Gagavuz Türkçesi

4. Aşağıdaki Harezm Dönemi'ne ait eserlerden hangisinin yazarı bilinmemektedir?

A) Muhabbetname
B) Miracname
C) Cümcüme
D) Hüsrev ü Şirin
E) Muinü'l-Mürid

YEDİKLİM

5. Aşağıdakilerin hangisinde Türk dilinin yazı dili olduktan sonraki dönemleri sırasıyla verilmiştir?

A) İlk Türkçe, Ana Türkçe, Eski Türkçe
B) Eski Türkçe, İlk Türkçe, Ana Türkçe
C) İlk Türkçe, Eski Türkçe, Yeni Türkçe
D) Eski Türkçe, Orta Türkçe, Yeni Türkçe
E) Ana Türkçe, Eski Türkçe, Yeni Türkçe

6. Aşağıdakilerden hangisi Göktürkçeden günümüz Türkçesine geçen kelimelerden biri olamaz?

A) Tarkat B) Ögler
C) Oglan D) Eren
E) Bardılar

7. Aşağıdakilerden hangisi Harezm-Kıpçak Türkçesi sözcüklerinden olan "közetmes" sözcüğü için doğru bir bilgi değildir?

A) Olumsuzluk eki
B) Fiilden isim yapım eki
C) İsimden fiil yapım eki
D) Fiilden fiil yapım eki
E) Ettirgenlik eki

8. Aşağıdakilerden hangisi Köktürkçenin biçim özelliklerinden biri değildir?

A) +IIg eki isimden isim yapma ekidir.
B) +(I)g eki fiilden isim yapma ekidir.
C) +gArU belirtme hâli ekidir.
D) +kA yönelme hâli ekidir.
E) +(I)n vasıta hâli ekidir.

9. Bay yime bar, yok çıgay yime var.

Yukarıdaki altı çizili sözcüklerin görevi hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A) Bağlaç B) Edat
C) İkileme D) Yansıma
E) Ara Söz

YEDİKLİM

10. Aşağıdakilerden hangisi Eski Türkçedeki bütün "d" fonemlerinin "y"ye dönüştüğü tarihî Türk lehçesidir?

A) Orhun Türkçesi
B) Uygur Türkçesi
C) Karahanlı Türkçesi
D) Kıpçak Türkçesi
E) Harezm Türkçesi

11. Tiler iseng karılıg 'izz ü rütbesini meger
Könglüni birmegesin dilruba yigitlerge

Çağatay Türkçesiyle yazılmış yukarıdaki dizelerde geçen "Tiler iseng" için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Fiil kökü
B) İsimden fiil yapım eki
C) Geniş zaman eki
D) Yardımcı fiil
E) Geniş zamanın şartı

12. Aşağıdakilerin hangisinde dönüşlülük zamiri kullanılmıştır?

A) Onu kaybettim, hiçbir yerde bulamadım.
B) Mektubu kendisine vermemi söyledi.
C) Bazıları umudunu asla kaybetmez.
D) Herkes kayıp çocuğu arıyordu.
E) Toplantıdaki gençlerden biri gelenlere yol gösteriyordu.

13. Aşağıdaki cümlelerde geçen ek eylemlerden hangisinde diğerlerinden farklı bir ses olayı etkili olmuştur?

A) Hiç kimsenin birbirinden saklı bir sırrı yoktu.
B) Yaşanılan olaylara rağmen burnundan kıl aldırmıyordu.
C) İşin garibi bunların hepsini benim vasıtamla öğrenmek istemesiydi.
D) Ellerinde ve boynunda hep aynı sıcaklık vardı.
E) Korkulacak derecede başarılı bir adam olmuştu.

YEDİKLİM

14. "Bu destanın Anadolu sahasına ait anlatmalarından ilk derlemeyi Macar halk bilimci Ignacz Kunos yapmış ve 19. yüzyılda Radloff'un Proben serisinde yayınlamıştır. Bunu müteakiben yapılan pek çok popüler yayından sonra bu destanla ilgili P. N. Boratav ilk ciddi bilimsel çalışmayı yayınlamıştır. Anadolu sahasından yapılan pek çok derlemeye istinaden yayınlanan metinler içinde en hacimlisi Behçet Mahir'in anlattığı çalışmadır."

Yukarıdaki parçada sözü edilen destan hangisidir?

A) Dede Korkut
B) Köroğlu
C) Yaratılış
D) Manas
E) Maaday Kara

15. Türk masallarını şuurlu olarak derleyen ve yazıya geçirip yayımlayanların başında şüphesiz ---- gelmektedir. Kim olduğu hakkında herhangi bir bilgiye sahip olamadığımız bu kişi 1912 tarihini taşıyan ---- adlı 317 sayfalık kitabında 13 masala yer verir.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerlere hangi ifadeler gelmelidir?

A) K.D. Hanım - Türk Masalları
B) Ziya Paşa - Altın Işık
C) Ahmedoğlu Kum - Yürük Masalı
D) Hamit Zübeyr Koşay - Dokuz Ötkünç
E) Mehmet Tuğrul - Malatya'dan Derlenmiş Masalları

16. Aşağıdakilerden hangisi halk hikâyelerinin muhteva özelliklerinden biri <u>değildir</u>?

A) Hikâyelerin konuları genellikle aşk ve kahramanlıktır. Bazen de iki konu birlikte işlenir.
B) Halk hikâyelerinde olağanüstü özellikler görülebilir.
C) Hikâyelerin sonları genellikle mutlu sonla biter. İstisnai durumlar da olabilir.
D) Halk hikâyelerini meydana getiren olaylar gerçek veya gerçeğe yakındır.
E) Hikâyelerin giriş kısmında aslında olmayan ama anlatıcı tarafından eklenen manzum parçalara rastlanabilir.

17. Sallana sallana gelen sonayı
Selbi'ye benzettim güller içinde
Al kaftana yeşil kırabı takmış
Durnaya benzettim göller içinde
Han Selbi'min yanahları allıdır
Ağ elleri deste deste güllüdür
Gözel seven yiğit haldan bellidir
Melil mahzun gezer eller içinde

Yukarıdaki şiir hangi âşığa ait olabilir?

A) Erzurumlu Emrah
B) Karacaoğlan
C) Ercişli Emrah
D) Âşık Sümmanî
E) Âşık Şenlik

YEDİKLİM

18. 1835'te Kangal'ın Deliktaş köyünde doğmuştur. Asıl adı Mustafa'dır. Şiirlerinin dışında, şairin "Uğru ile Kadı Hikâyesi"ni aruz vezni ile vücuda getirdiği bir kitabı vardır.

Yukarıdaki parçada sözü edilen şair kimdir?

A) Dertli
B) Ruhsatî
C) Bayburtlu Zihnî
D) Sümmanî
E) Erzurumlu Zihnî

19. Göster güzelim hüsnüne hayran olayım ben
Firkatte iken diline şâdan olayım ben

Gevherî'ye ait yukarıdaki beyitte aşağıdaki nazım türlerinden hangisi örneklenmiştir?

A) Divan
B) Kalenderî
C) Selis
D) Satranç
E) Semai

20. Aman aman yayılan
Meltem mi poyraz mıdır
Şu dünyada yayılan
Geçme arslan önünden
Ya kurt kapar ya yılan

Yukarıda örneği verilen mâninin türü nedir?

A) Kesik Mâni
B) Doldurmalı Kesik Mâni
C) İstanbul Mânisi
D) Konuşmalı Mâni
E) Düz Mâni

21. Nebilerle resullerle batında konup göçen
Resul-ı Kibriya ile zahirde Hak yol açan
Muaviye hilesiyle zehirli suyu içen
İmam Hasan-el Mücteba şahı Merdan Alidir

Yukarıda verilen manzume hangi şiir türüne örnektir?

A) Şathiyye
B) Devriyye
C) Nutuk
D) Duvaz
E) Tevhid

YEDİKLİM

22. Aşağıdakilerinin hangisi Dede Korkut Hikâyelerinin nüshalarıdır?

A) Vatikan - Viyana
B) Dresden - Paris
C) Viyana - Roma
D) Dresden - Vatikan
E) Viyana - Dresden

23. Lezzetleri hep telhî-i nâ-kâmî-i harmân
Nîmet diyü yanduklarınun cümlesi nikmet

Beyitte görülen aruz kusuru aşağıdaki beyitlerden hangisinde mevcuttur?

A) Olursa himmeti reh-ber eğer gûl-ı beyâbânı
Beni tahvîle kâdir olmaya râh-ı savâbumdan
B) Etme izhâr-ı hüner etmeğe mecliste heves
Bülbüle dâm-ı belâ oldu lisâniyle kafes
C) Kime şâdı kime gam itmiş Hudâ kısmet ezel
Sensüzin âh eylemek her dem nasîb itmiş bana
D) Havf-ı cândur hûrî vü cennet yolı
'Aşkdur dîdârile vuslat yolı
E) Feryâdına nâlân oluban idemedi ney
Bilinde niçe gerçi ki gayret kemeri var

24. Girdi bu şevk ile yine çerhe egerçi kim
Gelmişdi Zühre-i feleğe dönmeden fütur
Böyle bir sûr lazım idi hısn-ı 'işrete
Yanına tâ ki eylemeye ceyş-i gam mürur
Elvân-ı et'ime ile pür bir simâtıdur
Sanman felekde kavs-i kuzahdur iden zuhûr

Mehmed Paşa'ya ait bu beyitler aşağıdaki türlerden hangisi içerisinde değerlendirilebilir?

A) Esbiyye
B) Kasriyye
C) Dâriyye
D) Rahşiyye
E) Sûriyye

25. Didüm deryâ-yı herc içre kenâr ister benüm gönlüm
Didi benüm gamum bahrine düşene kenâr olmaz
Didüm mir'ât-ı kalbe inkisâr irgürdi senüñ gam
Didi her pârede nakşum olur bu inkisâr olmaz
Didüm lütf eyle gel aglatma beni ey gül-i ra'nâ
Didi bârân kim olmaya gül açılmaz bahâr olmaz

Bir gazelden alınan yukarıdaki beyitler hangi gazel türünü oluşturmaktadır?

A) Musammat gazel
B) Mürâcâ'a gazel
C) Muvaşşah gazel
D) Mülemma gazel
E) Mükerrer gazel

YEDİKLİM

26. Dil-i yetîme nevâziş sevâbdır derler
Ne cürm ederse de vakt-i şebâbdır derler

Yukarıdaki altı çizili terkibde görülen edebî sanat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tevriye
B) Teşbih
C) Tenasüb
D) Tezad
E) Telmih

27. Aşağıda verilen eserlerden hangisi 16. yüzyıl divan şairlerinden Fuzuli'ye ait değildir?

A) Heft-câm
B) Beng ü Bade
C) Hadîkatü's Süedâ
D) Sıhhat ü Maraz
E) Hüsrev ü Şirin

28. Aşağıdakilerden hangisi "Güneş" ve "Kerem" kasideleri ile II. Bayezid'e sunduğu "Ab" ve Cem Sultan'a sunduğu "Benefşe" kasideleri ile tanınan divan şairidir?

A) Yahya Bey
B) Hayâlî Bey
C) Necâtî Bey
D) Mesihî
E) Ahmed Paşa

YEDİKLİM

29. Mâruz ki âsâ-yı kef-i Mûsâ'da nihanız
Mâr anlama mûruz ki teh-i pâda nihanız

Yukarıdaki beytin günümüz Türkçesine aktarımı aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Biz Musa'nın elindeki asada gizliyiz. Bizi yılan olarak görme biz ayakaltında gezen karıncayız.
B) Bizi ayakaltındaki yılan sanma, biz Musa'nın elindeki gizli olan asada bir karıncayız bizi yılan diye anlama.
C) Biz yılanız, ama Musa'nın avucundaki asada gizli olan yılanız. Bizi yılan sanma biz ayakaltında ezilen bir karıncayız.
D) Biz karınca gibiyiz yılan gibi gizli değiliz, Musa'nın elindeki asa ile ayağının altında ezdiği yılan olarak anlama bizi.
E) Biz Musa'nın elindeki asada yılanız, bizi karınca olarak anlama biz ayakaltında olan yılanız.

30. Anı nakkâş-ı kudret-hâne-i feyz etmiş ol rütbe
Göreydi lâl olurdu noktasın Behzâd ile Mani

Yukarıdaki beyitte geçen Behzâd ve Mâni hangi özelliği ile anılmaktadır?

A) Resim
B) Musiki
C) Heykel
D) Mimar
E) Askeri

31. Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan başlayarak 1873 tarihine kadar yaşayan şairleri bir araya toplamak üzere yazılmış olan son devir tezkirelerindendir. Eseri tamamlanamamış ve D harfi ortalarına kadar olan kısmı basılabilmiştir. Kalan müsveddeleri de kaybolup gitmiştir. 260 şair hakkında bilgi verilmiştir.

Yukarıda özellikleri verilen eser kime aittir?

A) Fâtin - Hâtimetü'l-Eşâr
B) Arif Hikmet Bey - Tezkire-i Şu'arâ
C) Hacı Tevfik Efendi - Mecmuatü't-Teracim
D) Mehmet Tevfik - Kafile-i Şu'arâ
E) Esad Efendi - Bağçe-i Safâ-endûz

32. Ömer Seyfettin aşağıdaki yayın organlarından hangisinde <u>yazmamıştır</u>?

A) Türk Sözü Mecmuası
B) Uyanış Dergisi
C) Büyük Mecmua
D) Diken Dergisi
E) Zaman Gazetesi

33. Aşağıda verilen eser-sanatçı eşleştirmelerinden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Barika-i Zafer - Namık Kemal
B) Lehçe-i Osmanî - Ahmet Vefik Paşa
C) Osmanlı Müellifleri - Bursalı Tahir Bey
D) Kamusu'l Âlam - Samipaşazade Sezai
E) Tarih-i Âlem - Süleyman Paşa

34. Aşağıda verilen şiirlerden hangisi Cenap Şahabettin'e ait <u>değildir</u>?

A) Elhan-ı Şita
B) Temaşa-yı Leyâl
C) Yakazât-ı Leyliye
D) Sancak-ı Şerif Huzurunda
E) Son Arzu

YEDİKLİM

35. Türk edebiyatındaki ilk tercüme roman aşağıdakilerden hangisidir?

A) Telemak
B) Monte Cristo
C) Robensen Crusoe
D) Ayyar Hamza
E) Seksen Günde Dünya Turu

36. Aşağıda verilen Servetifünun sanatçılarından hangisi vatan temalı şiirleriyle tanınmıştır?

A) Süleyman Nazif
B) Cenap Şahabettin
C) Tevfik Fikret
D) Süleyman Nesib
E) Hüseyin Cahit Yalçın

37. Aşağıda verilenlerden hangisi II. Yeni'de en çok ve uzun süre yazan şairdir?

A) Edip Cansever
B) Sezai Karakoç
C) Ece Ayhan
D) İlhan Berk
E) Cemal Süreya

38. Aşağıda İntibah romanı ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğru <u>değildir</u>?

A) Bütün kahramanların maddi ve manevi portreleri çizilmiştir.
B) Yazıldığı devrin sosyal hayatından kesitler sunulmuştur.
C) Yabancı kelimelerle yüklü, ağır bir dil kullanılmıştır.
D) Mekânların tarifinde bol bol tasvirlere yer verilmiştir.
E) Kötü kadınlara kanan genç erkeklerin mahvoluşu ele alınmıştır.

39. Aşağıdakilerden hangisi, toplumcu gerçekçi roman ve hikâye yazarlarının sanata ideolojik açıdan baktıklarının bir göstergesi <u>değildir</u>?

A) Olaylar ve kişiler, bir düşünceyi doğrulamak veya haklı göstermek üzere düzenlenmiştir.
B) Yazarlar, okuyucuyu kendi düşüncesi doğrultusunda yönlendirmek istemişlerdir.
C) Görüşlerini toplumla paylaşabilmek için edebiyatı bir araç olarak kullanmışlardır.
D) Natüralizmden etkilenmişler, kişileri iç ve dış yönleriyle tasvir etmişlerdir.
E) Sanatın amacını, insanları daha doğruya ulaştırmak olarak görmüşlerdir.

YEDİKLİM

40. I. Şiir Üzerine Düşünceler
II. Günlerin Getirdiği
III. Sözden Söze
IV. Okuruma Mektuplar
V. Toplum ve Edebiyat

Numaralanmış eserlerden hangileri Nurullah Ataç'a aittir?

A) I, II ve IV B) I, III ve V
C) II, III ve IV D) II, IV ve V
E) III, IV ve V

41. 2016-1017 Eğitim-öğretim yılından itibaren kademeli olarak uygulanacak olan Türk dili ve edebiyatı dersi öğretim programında her ünitede ders işleme sürecinin aşamaları "Okuma Çalışmaları", "Yazma Çalışmaları" ve "Sözlü İletişim Çalışmaları" başlıkları altında planlanmıştır. Bunlardan ilki olan "okuma çalışmaları"; "Ünite Başında Yapılacak Çalışmalar" ve "Metin Üzerinde Yapılacak Çalışmalar" şeklinde iki aşamada yürütülür. "Metin Üzerinde Yapılacak Çalışmalar" da kendi içinde dört bölüme ayrılır.

Aşağıdakilerden hangisi "Metin Üzerinde Yapılacak Çalışmalar" aşamasının bölümlerinden biri değildir?

A) Hazırlık
B) Eleştirel Okuma
C) Metni Anlama ve Çözümleme
D) Değerlendirme
E) Dil Bilgisi

42. "Türk dili ve edebiyatı dersinde, eğitim-öğretim süreçlerinde üç tür ölçme ve değerlendirme yapılır: tanılayıcı, biçimlendirici ve düzey belirleyici değerlendirme."

Yeni hazırlanan Türk dili ve edebiyatı dersi öğretim programının "Ölçme ve Değerlendirme" bölümünden alınan bu cümleye göre aşağıdaki çalışmalardan hangisi tanılayıcı değerlendirmeye örnek olabilir?

A) Metni anlamaya yönelik sorular sorma
B) Öğrencinin yazdığı metnin olumlu ve olumsuz yönlerini belirtme
C) Hikâye konusuna başlamadan önce öğrencilerin ön bilgilerini sorgulayan sorular yöneltme
D) Öğrenci grubunun şiir dinletisindeki performansını değerlendirme
E) Öğrencilerin hazırladığı ürün dosyasını değerlendirme

43. 10. sınıf Türk edebiyatı dersinde "Destan" konusunu 5E modeline uygun olarak işleyen öğretmen, öğrencilerine "Batman&Süpermen" filminden bir bölüm seyrettirir. Öğrencilerine seyrettiklerinden yola çıkarak iki dörtlükten oluşan bir destan metni yazmalarını söyler. Gruplara ayrılan öğrenciler, kendi destan metinlerini oluştururlar.

Yukarıda bahsedilen etkinlik 5E modelinin hangi aşamasına ait olabilir?

A) Giriş B) Keşfetme
C) Açıklama D) Derinleştirme
E) Değerlendirme

YEDİKLİM

44. I. Bilgiden sözüme temel atarım.
Ey dost, bilgiliye yaklaşmaya çalış!
Saadet yolu bilgi ile bulunur.
Bilgi edin ve saadet yolunu bul.

II. Ben onu şahıma, bağlılığımın bir
Nişanesi olsun diye hediye gönderdim.

Öğretmen, Atebetü'l-Hakâyık'tan farklı birim değerleri ile yazılmış yukarıdaki metin parçalarını vermiş ve kullanılan birim değerlerini dikkate alarak geçiş dönemi ile ilgili varılacak en kapsamlı ve doğru yargı ne olabilir, diye sormuştur.

Sorunun doğru cevabı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Geçiş döneminde beyit kullanılmıştır.
B) Geçiş döneminde sadece dörtlük kullanılmıştır.
C) Geçiş döneminde sadece beyit kullanılmıştır.
D) Geçiş döneminde dörtlük kullanılmıştır.
E) Geçiş döneminde hem beyit hem de dörtlük kullanılmıştır.

45. 11. Sınıf Türk edebiyatı dersinde "Yenileşme Dönemi" konusunu işleyecek olan öğretmen, Tanzimat Fermanı'yla ilgili bilgi düzeyinde sorular (ne zaman, nerede ilan edildi? vs.) yönelterek öğrencilerin konuyla ilgili temel bilgileri edinmelerini amaçlamaktadır

Öğretmenin bu çalışmada kullanabileceği teknik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Beyin fırtınası
B) 5N 1K
C) Münazara
D) Kollegyum
E) Örnek olay

46. Öğretmen, 9. sınıf Türk dili ve edebiyatı dersinde "Günlük/Blog" ünitesine başlamadan önce öğrencilerden üç gün boyunca günlük tutmalarını ister. Ünite başında istekli ve seçilen öğrenciler günlüklerini okurlar. Öğretmen, yazılanların yaşanılan günün kronolojik özeti olduğunu fark eder. Öğrencilere, günlük yazmanın yaşanan bir günü özetlemek olmadığını, günlükte, yaşanan / karşılaşılan bir olay veya durumun, kişide oluşturduğu duygu ve düşünceleri, içten bir anlatımla sunulması gerektiğini örneklerle açıklar.

Öğretmenin derse başlamadan önce günlük tutturarak öğrencilerin eksik bilgilerini tespit etmesini sağlayan bu değerlendirme çalışmasına ne ad verilmektedir?

A) Düzey belirleyici değerlendirme
B) Süreç değerlendirme
C) Öz değerlendirme
D) Biçimlendirici değerlendirme
E) Tanılayıcı değerlendirme

47. Türk dili ve edebiyatı dersindeki kazanımlar; ".....", ".....", "....." ve "....." başlıkları altında yapılandırılmıştır.

2016-1017 eğitim-öğretim yılından itibaren kademeli olarak uygulanacak olan Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı'nın kazanımlar bölümünden alınan yukarıdaki cümledeki boşluklara aşağıdakilerden hangisi <u>getirilemez</u>?

A) Dil Bilgisi
B) Yazma
C) Sözlü İletişim
D) Okuma
E) Türk Dili ve Edebiyatına Giriş

YEDİİKLİM

48.
- Metin türlerinin özelliklerini dikkate alarak yazar.
- Metin türüne uygun anlatım tür ve tekniklerini kullanır.

2016-1017 eğitim-öğretim yılından itibaren kademeli olarak uygulanacak olan Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı'nın yazma alanına ait yukarıdaki kazanımlara yönelik çalışmalarda kullanılacak yazma tipi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Güdümlü yazma
B) Serbest yazma
C) Grup olarak yazma
D) Yaratıcı yazma
E) Kontrollü yazma

49. Öğrencilerin bir grubundan divan şiiri nazım biçimlerinden (gazel, kaside, şarkı, rubai, terkibi bent vb.) oluşan bir şiir dinletisi hazırlamaları ve sunmaları istenir. Bu dinletide öğrenciler, şairin rolüne bürünür, kendisi ve şiirin nazım biçimi hakkında kısa bilgi vererek şiiri okur.

Yeni hazırlanan Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı'nın sözlü iletişim alanındaki çalışmalardan biri de şiir dinletisi hazırlamadır. Bu çalışmayla ilgili açıklamalardan bir kısmı yukarıdaki gibidir.

Altı çizili cümlede anlatılan çalışmada kullanılacak olan öğretim tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Benzetim
B) Rol oynama
C) Bilişsel çıraklık
D) Yaratıcı drama
E) Gösteri

50.
- Oluşturulacak 4-6 kişilik gruplarla aşağıdaki aşamalar uygulanarak ---- düzenlenir:
  - Konuşmacıları belirleme
  - ---- yönetecek başkanı belirleme
  - Başkanın tartışma konusunu ve konunun önemini belirtmesi
  - Başkanın konuşmacıları tanıtması ve konuşmacılara sırasıyla söz vermesi
  - Seçilen konunun başkanın soruları doğrultusunda birkaç turda tartışılması
  - Başkanın oturum sonunda konuyu toparlaması ve dinleyici sorularını alması

Yeni hazırlanan Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı'nın sözlü iletişim alanındaki tartışma çalışmalarından birine ait yönerge yukarıda verildiği gibidir.

Buna göre düzenlenecek olan tartışma türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Panel
B) Münazara
C) Açık oturum
D) Sempozyum
E) Konferans

YEDİKLİM

1. Codex Cumanicus Kıpçak yazı grubundan Karayim Türkçesine yakındır. Codex Cumanicus İtalyan ve Alman defterlerinin birleştirilmesiyle oluşan bir sözlüktür.

Cevap A

2. Yesunke Taşı: Moğolcanın en eski yazılı belgesidir.

Çuçen dili: Tunguz dilinin bilinen en eski belgelerinin yazıldığı ölü bir dildir.

Nihon Şoki: Japon dilinin en eski belgesidir.

Cevap E

3. Çağatay Türkçesi Kuzeydoğu Sibirya'ya aittir. Diğer seçenekler ise Güneydoğu (Oğuz Türkçesi) Grubunda yer almaktadır.

Cevap B

4. A seçeneğindeki Muhabbetname, Harezmi'nin; C seçeneğindeki Cümcüme, Hüsam Kâtip'in, D seçeneğindeki Hüsrev ü Şirin, Kutb'un, E seçeneğindeki Muinü'l Mürid, İslam'ın eseridir. Fakat B seçeneğindeki Miracname'nin yazarı bilinmemektedir.

Cevap B

5. Türk dilinin yazı dili olduktan sonraki dönemleri sırasıyla Eski Türkçe, Orta Türkçe ve Yeni Türkçedir.

Cevap D

6. Göktürkçede çoğul ekleri sadece insanla ilgili kelimelere gelir. E seçeneğinde ise çoğul eki fiile gelmiştir.

Cevap E

7. Közetmes sözcüğünün morfolojik tahlili şöyledir:

< kö - z - e - t - mes

kö-: Fiil kökü

-z-: Fiilden isim yapım eki

-e-: İsimden fiil yapım eki

-t-: Fiilden fiil yapım eki

-mes: Olumsuzluk eki

Cevap E

8. Köktürkçede + Ilg eki isimden isim yapma ekidir. Örnek; baş + Iıg. +(I)g eki fiilden isim yapma ekidir. Örnek; bil + ig. +kA yönelme hâli ekidir. Örnek; yaz+ka. +(I)n vasıta hali ekidir. Örnek; sab + ın. C seçeneğindeki +gArU ise belirtme hâli eki değil, yön hâli ekidir. Örnek; il + gerü.

Cevap C

9. Kelimenin Türkiye Türkçesine çevirisi: "Zengin olan da var, yoksul olan da var." Altı çizili kelime olan "yime" de/da görevinde bağlaç olarak kullanılmıştır.

Cevap A

10. Eski Türkçedeki bütün d fonemlerinin y'ye dönüştüğü tarihî Türk lehçesi Kıpçak Türkçesidir.

Cevap D

YEDİİKLİM

11. Çağatay Türkçesiyle yazılmış dizelerde yer alan Tiler iseng sözcük grubunda fiil kök kullanılmamıştır. Tiler iseng'in morfolojik tahlili ise şöyledir:

<til - e - r i - se - ng

til: İsim kökü

-e-: İsimden fiil yapım eki

-r: Geniş zaman eki

i-: Yardımcı fiil

-seng: Geniş zamanın şartı

Cevap A

12. Dönüşlülük kişi zamiri "kendi" sözcüğüdür. "B" seçeneğinde dönüşlülük zamiri olan "kendi" kullanılmıştır. "A" seçeneğinde o kişi zamiri kullanılmıştır. "C" bazıları belgisiz zamiri kullanılmıştır. "D" seçeneğinde "herkes" belgisiz zamiri kullanılmıştır. "E" seçeneğinde "biri" belgisiz zamiri olarak kullanılmıştır.

Cevap B

13. "C" seçeneğinde ek eylem almış olan " istemesiydi" kelimesinde ünsüz türemesi olmuştur. Diğer seçeneklerde ek eylem almış kelimelerde ünlü düşmesi olmuştur. "yok-idi > yoktu, aldırmıyor-idi > aldırmıyordu, var-idi > vardı, olmuş-idi >olmuştu".

Cevap C

14. Ignacz Kunos'un P. N. Boratav'ın ve Behçet Mahir'in çalıştıkları destan, Köroğlu Destanı'dır.

Cevap B

15. K.D Hanım imzalı Türk Masalları adlı çalışmada 13 masal bulunmaktadır.

Cevap A

16. "Hikâyelerin giriş kısmında aslında olmayan ama anlatıcı tarafından eklenen manzum parçalara rastlanabilir." özelliği muhteva değil, biçim özelliğidir.

Cevap E

17. Şiirde dikkat edilmesi gereken kelime Selbi'dir. Bilindiği üzere Ercişli Emrah ile Selbihan (Bazen Selvihan) adlı meşhur bir halk hikâyesi vardır. Buradan hareketle şiir Ercişli Emrah'ındır.

Cevap C

18. Uğru ile Kadı Hikâyesi Ruhsatî'ye aittir.

Cevap B

19. Kalenderî mefülü-mefâîlü-mefâîlü-feûlün kalıbı ile yazılan manzumelerdir. Verilen beyit bu vezinde yazılmıştır.

Cevap B

20. İstanbul mânisi "aman aman" tekerlemesi ile başlayan özel bir ezgi ile okunan mânilerdir.

Cevap C

21. Duvaz, 12 imamı öven nefeslerdir. Soru kökünde verilen dörtlükte de 12 imam övülmüştür.

Cevap D

22. Dede Korkut'un Dresden ve Vatikan nüshaları vardır. Almanya Dresden nüshasında 12 hikâye vardır. Vatikan nüshasında ise 6 hikâye eksiktir.

Cevap D

YEDİKLİM

23. Lezzetleri hep tel*hî*-i nâ-kâ*mî*-i harmân

Nîmet diyü yanduklarınun cümlesi nikmet

Görüldüğü gibi beyitte iki yerde zihaf vardır. Buna göre yalnızca D seçeneğinde hûrî kelimesinde zihaf yapılmıştır.

Cevap D

24. Beyitlerin manası şöyledir: "Sürekli dönmekten bezmiş olan Zühre gezegeni bile, yeni bir coşkuyla dönmesine devam etti. Gam ordusu yaklaşmasın diye eğlence burcuna böylesine coşkulu bir tören gerekliydi. Gökteki renk cümbüşünden gökkuşağı oluştu zannetmeyin. O, (çeşitli) yiyeceklerin rengârenk pırıltılarıdır." Buna göre metnin diğer adı sûrnâme olan sûriyyeden alındığı anlaşılmaktadır.

Cevap E

25. Bu gazel dedim-dedi tarzında yazılmıştır. Böyle gazellere mürâcâ'a gazel adı verilir.

Cevap B

26. "Yetim gönle iltifat edilmesi sevaptır derler; ne suç işlerse de gençlik çağıdır derler."

Yetim gönül tamlamasında benzeyen ve kendisine benzetilen söylendiği için teşbih-i beliğ sanatı vardır.

Cevap B

27. Hüsrev ü Şirin, Şeyhî'ye ait bir mesnevidir. II. Murat'ın isteği üzerine yazılan eser 6944 beyitten oluşmaktadır. Esas hikâye 11 bölümdür. Eser, Nizamî'nin aynı addaki mesnevisinin tercümesidir. İran hükümdarı Hürmüz'ün oğlu ile Ermeni meliki Mehin Batu'nun yeğeni Şirin arasındaki aşk macerasını işler.

Cevap E

28. Parçada verilen kasideler Ahmed Paşa'nın en önemli manzumeleridir.

Cevap E

29. Nailî'nin bu beytinde mâr: yılan kef: avuç, el, mûr: karınca, teh-i pâ: ayakaltı, nihan: gizli demektir. Beytin günümüz Türkçesine aktarımı "Biz yılanız, ama Musa'nın avucundaki asada gizli olan yılanız. Bizi yılan sanma biz ayakaltında ezilen bir karıncayız." şeklindedir.

Cevap C

30. Beyitte "onu o derece yaratmış olan nakkaşın noktasını Behzâd ile Mani görseydi lal olurdu" anlamı vardır. Behzad ve Mani Divan şiirinde geçen ünlü ressamlardır.

Cevap A

31. Özellikleri verilen eser son devir tezkirelerinden olup Mehmet Tevfik'e ait olan Kafile-i Şu'arâ'dır.

Cevap D

32. Ömer Seyfettin, 20. yüzyıl başlarındaki realist Türk hikâyeciliğinin ileri simalarından biridir. Makalelerini ve hikâyelerini başyazarlığını yaptığı Türk Sözü Mecmuasından başka Büyük Mecmua, Diken Dergisi, Vakit Gazetesi, Zaman Gazetesi gibi mecmua ve gazetelerde yayımlanmıştır.

Cevap B

YEDİİKLİM

33. Kamusu'l Âlam; Şemsettin Sami'nin tek başına vücuda getirdiği bir tarih, coğrafya ve meşhur adamlar ansiklopedisidir. Bugün değerinin önemli bir kısmını kaybetmiş olmakla beraber Kamusu'l Âlam, kendi çağındaki ilim âleminin ehemmiyetle müracaat ettiği bilgi kaynakları arasında önemli bir yer almıştır. Avrupa ansiklopedilerinden faydalanarak hazırlanan Kamusu'l Âlam o aman için de en dikkate değer tarafı Avrupalı ansiklopedilerin eksik bıraktığı veya önemsiz bir yer verdiği Doğu'ya ait birçok bilgilere değer vermiş olmasındandır.

Cevap D

34. Sancak-ı Şerif Huzurunda Tevfik Fikret'in 1914 yılında yazmış olduğu bir şiirdir. Sanatçı, bu şiirinde Türk milletini Balkan Harbi'ne sürükleyenlere, Balkan Savaşı'nda uğradığımız millî felaketlere değinir.

Cevap D

35. Tanzimat devrinin Türk romanında yaptığı yenilik ve değişiklik daha çok hayal ve masal unsurlarıyla işlenen, bu eski Şark Türk romanı yanına, romanın Avrupai gelişmelerine uygun, geniş bir roman tarzı ve yeni roman anlayışları getirmiş olmasıdır. Bu hareket önce tercüme romanlarla başlamıştır. İlk tercüme yine mitolojik bir eserdir. Bu eser ilk defa Yusuf Kâmil Paşa tarafından 1859 yılında Fenelon'dan çevrilen Telemak'tır.

Cevap A

36. Servetifünun Dönemi'nde Süleyman Nazif, Namık Kemal'i hatırlatan canlı, heyecanlı ve selabetli bir üslupla daima haykıran erkek sesli bir lisanla şiirler söylemiştir. Sanatçı, milletçe ve vatanca uğradığımız büyük felaketler ve haksızlıklara isyan eden bir millet ve vatan sevgisi ile yüklü eserler vermiştir.

Cevap A

37. Edip Cansever, II. Yeni içinden çok ve en uzun süre şiir yazan sanatçıdır. Çok değişik şiirler kaleme alıp her şeyi denemesine rağmen bütün şiirlerinde ortak bir başarı yakalayamamış, bu nedenle "çok arayıp az bulan şair" olarak nitelendirilmiştir.

Cevap A

38. İntibah, Namık Kemal'in romantizm etkisiyle kaleme almış olduğu romanıdır. Roman, Mahpeyker'in ihtiras ve entrikalarına kapılarak hem kendisini hem de başkalarını mahveden genç yaştaki Ali Bey'in trajik hikâyesini konu edinir. Romanda hemen hemen bütün kahramanların maddi ve manevi portreleri çizilir. Roman, yazıldığı devrin sosyal hayatından kesitler sunar. Romanda devrin gezinti, eğlence yerlerinden olan Çamlıca ile ilgili bolca tasvirler kullanılmıştır. Namık Kemal, bu romanını tiyatro ölçüsünde olmamakla beraber oldukça sade bir dille yazmıştır. Arada bir okuyucuyu etki altında bırakan, hayli romantik bir üslup dikkati çeker. Romanda karşılıklı konuşmalar, tiyatronun verdiği bir alışkanlıkla ve daha tabii bir dille yazılmıştır.

Cevap C

39. Seçenekler incelendiğinde D seçeneği hariç bütün seçenekler toplumcu gerçekçi yazarların sanata ideolojik açıdan yaklaştıklarını gösterir. Ancak Naturalist yapıtlarda olaylar, yazar tarafından yönlendirilmeyip doğal bir seyir izler. Yani sanatçı kendi ideolojisini bu eserlere yansıtamaz.

Cevap D

40. Seçenekler incelendiğinde I. eser Suut Kemal Yetkin'e, V. eser Adnan Binyazar'a ait olup "Günlerin Getirdiği, Sözden Söze, Okuruma Mektuplar" adlı eserler Nurullah Ataç'a aittir.

Cevap C

YEDİKLİM

41. Yeni öğretim programının bahsedilen aşamasında sırasıyla "Hazırlık, metni anlama ve çözümleme, eleştirel okuma, dil bilgisi" bölümleri bulunmaktadır. Değerlendirme başlığını taşıyan bir bölüm yoktur.

Cevap D

42. Tanılayıcı değerlendirmede, öğrencilerin hedeflenen becerileri kazanmak için ön koşul niteliğindeki bilgi ve becerilere ne düzeyde sahip olduğu belirlenir. Elde edilen bilgiler öğrenme-öğretme sürecini planlamada kullanılır. Tanılayıcı değerlendirme "Okuma Çalışmaları"nda "Hazırlık", "Yazma Çalışmaları"nda "Yazma Tür ve Tekniklerini Tanıma" ve "Sözlü İletişim Çalışmaları"nda "Sözlü İletişim Tür ve Tekniklerini Tanıma" aşamalarında gerçekleştirilir. Bu açıklamalar ışığında "C" seçeneğindeki çalışmanın tanılayıcı değerlendirme uygulaması olduğunu söyleyebiliriz. "A", "B" ve "D" seçeneklerinde biçimlendirici; "E" seçeneğinde ise düzey belirleyici değerlendirme uygulaması yapılmıştır.

Cevap C

43. Soruda bahsedilen aşama "Derinleştirme" aşamasıdır. Öğrencilerin elde ettikleri yeni terim, kavram ve becerileri yeni duruma uyarlamaları ve uygulamaları bu basamakta olur. Daha önceki üç basamakta elde edilen bilgi ve becerilerin genişlemesi, detaylanması bu basamakta olur. Sorumuzdaki ders aşamasında da öğrenciler giriş, keşfetme ve açıklama basamaklarında destan türüyle ilgili öğrendiklerini uygulama fırsatı bulmuşlardır.

Cevap D

44. Metinlerden de anlaşılacağı gibi geçiş döneminde hem İslam öncesi dönemden gelen dörtlük hem de İslami dönemde tanışılan beyit kullanılmıştır. Bu özellik, dönemin karakteristik özelliklerinden biridir. Bunun yanında dilde ve kullanılan ölçülerde de (hece-aruz) bu özellik görülür.

Cevap E

45. 5N 1K tekniğinde "ne-nerede-ne zaman-niçin-nasıl-kim" sorularıyla bir konudaki bilgilere ulaşma, bir problemi tanımlama ve çözüm önerileri ortaya koymak hedeflenir. Tanzimat Fermanı'yla ilgili temel bilgileri oluşturmak için bu teknik kullanışlı olacaktır.

Cevap B

46. Tanılayıcı değerlendirmede, öğrencilerin hedeflenen becerileri kazanmak için ön koşul niteliğindeki bilgi ve becerilere ne düzeyde sahip olduğu belirlenir. Soruda verilen çalışmada da bu değerlendirmeye uygun bir uygulama yapılmıştır.

Cevap E

47. Türk dili ve edebiyatı dersindeki kazanımlar; "Türk Dili ve Edebiyatına Giriş", "Okuma", "Yazma" ve "Sözlü İletişim" başlıkları altında yapılandırılmıştır. Dil Bilgisi için ayrı bir alan başlığı bulunmamakta ve dil bilgisi kazanımları, "Okuma" çalışmaları içerisinde yer almaktadır.

Cevap A

YEDİKLİM

48. Serbest yazma, öğrencilerin duygu ve düşüncelerini kendi üsluplarına göre, yazım kurallarına dikkat ederek yazmalarıdır. Grupla yazmada gruplara ayrılan öğrenciler, grup hâlinde çalışarak birer metin hazırlayacaktır. Yaratıcı yazma dış dünyadan elde edilen izlenimlerin farklı bir sunumla ortaya konmasına dayanır. Yaratıcı yazmada normal değerleri zorlamaksızın alışılmışın dışına çıkmak, hayal gücünden yararlanarak herkesten farklı düşünceler ortaya koymak, özgünlüğü yakalayabilmek, akıcı ve hoşlanarak yazmak, yazmadan zevk almak, standartların dışına çıkmak gibi durumlar söz konusudur. Kontrollü yazma, öğrencilerin verilen sözcükleri kullanarak ya da istenilen değişiklikleri yaparak yaptıkları yazma çalışmasıdır. Güdümlü yazma, öğrencilerin öğrendikleri cümle ya da yapıları kontrollü bir biçimde kullanmalarına dönük yazma çalışmasıdır. Metin türlerini ve bu metin türlerine uygun anlatım tür ve tekniklerini kullanarak yazı yazmak, güdümlü yazmaya uygun bir yazma etkinliğidir.

Cevap A

49. Benzetim tekniğinde bir olayın gerçekmiş gibi ele alınıp üzerinde eğitici çalışmalar yapılması sağlanır. Daha çok beceri eğitiminde kullanılır. Bilişsel çıraklıkta, öğrencinin ilgili konuda uzman olan kişiyi gözleyerek ve onun giderek azalan desteğiyle öğrenmeyi gerçekleştirmesi söz konusudur. Yaratıcı drama, önceden yazılmış bir metin olmadan katılımcıların kendi yaratıcı buluşları, öznel anıları ve bilgileriyle oluşturdukları eylem durumları ve doğaçlama canlandırmalardır. Gösteri, izleyici grubun önünde bir işin nasıl yapılacağını göstermek ya da genel ilkelerini açıklamaktır. Rol oynamada ise öğrenci, gündelik yaşamdaki gerçek rolünden ve duygularından sıyrılıp kendini bir başkasının yerine koyar. Soruda bahsedilen çalışmada da öğrenci şiirini okuyacağı şairin rolünü oynamaktadır.

Cevap B

50. Panelde bir başkan ve 4-6 kişilik grup vardır fakat görüşler farklı değildir. Münazarada, belirlenen bir konunun lehinde ve aleyhinde görüş belirtecek iki grup oluşturulur. Gruplar hazırlıklarını yaparlar. Sıra ile görüşlerini bir jüri önünde savunurlar. Hedef karşı grubun görüşlerini çürütecek veriler sunmaktır. Toplantıyı izleyen dinleyici bir grup vardır. İzleyiciler beğendiği açıklamaları alkışlayarak jüriyi etkilemeye çalışırlar. Sonuçta kazanan taraf jüri tarafından ilan edilir. Konferans sanatsal, bilimsel ve toplumsal eğitsel vb. konularda, çeşitli uzmanlarca açıklama yapmak, bilgi vermek amacıyla yapılan bir konuşma türüdür. Bazı konferansların sonunda bir forum yapıldığından konferans da bu yönü ile tartışma biçimi olarak kabul edilir. Sempozyum, toplumu yakından ilgilendiren herhangi bir konu ya da olay hakkında dinleyiciler karşısında farklı uzman kişilerin konu ya da olayla ilgili yaptığı seri konuşmaların bütününe denir. Açık oturum panele çok benzer fakat açık oturumda farklı görüşleri savunan konuşmacılar vardır. Açık oturumda konuyla ilgili farklı fikirler tartışılırken panellerde bir konunun farklı özelliklerine değinilir. Burada da aynı konuda farklı görüşleri olan konuşmacılar bir başkan yönetiminde tartışacağından bu duruma en uygun tartışma türü açık oturumdur.

Cevap C

YEDİKLİM